

Miette... Hederiette: L'ombra de Dalí és quadrada

NÚRIA MUNAPRIZ

Es diu que el controvertit secretari de Salvador Dalí, Robert Desca-
mes, havia afirmat a un periodista
que l'entrevistava: «Aquest
home —parla del genial pintor— ha
luminat la meua vida».

Hi ha unes quantes persones
que, per diferents motius, podrien
també dir que la seva vida va canvi-
ar des del punt mateix en què es van
trobar amb el geni.

Cadaqués té la seva pròpia història
de seus records, més bons o més
mals. «El contacte amb Dalí,
sigués o no, et marcava», as-
segura una persona que el va
conèixer al llarg de molts anys.

Sens dubte una d'aquestes per-
sones marcades per en Dalí va ser la
Miette, musa, amiga, col·laborado-
ra. Aïmant tal vegada?

Ara viu amb el record i amb la
nostàlgia d'aquell home que la va
fascinar quan era encara molt jove-
ta. I es lamenta que ara, els que
parlen d'en Dalí, no compten amb
ella. «Perquè jo sé moltes coses i
veig que es publiquen coses que
no són de certes i que s'inter-
preten d'altres d'una manera di-
ferent a la realitat, al que va pas-
sar. Perquè jo ho he viscut i sé el
que Dalí volia dir amb aquells
seus gestos o declaracions. Ara,
es diu — cadaqués interpreta la
paranoia d'en Dalí a la seva
manera».

Miette recorda com va conèixer
Dalí. Fou a Cadaqués, l'any 62 o 63,
on passava l'estiu amb els seus
paries.

Després d'un passeig per mar la
barca es va acostar cap a la riba a la
petita de Portlligat i abans que nin-
gu no pogués impedir-lo va saltar el
gos de la família, una «ganguilla»,
que es va posar a lladrar nerviosa-
ment a un pintor que treballava a la
gorra. Ella, encara molt jove, va
córrer per tal d'agafar el gos i es va
acostar fins al pintor.

Miette, en una foto feta durant l'enterrament de Dalí, recorda el genial pintor.

Era Dalí, que la mirava intensa-
ment «amb una mirada que mai
no podria oblidar». Miette que en-
cara es deia Antoniette, no en re-
corda l'escena. «Dalí em va dir
que vingués l'endemà a casa
seva i així va començar tot».

Fins al canvi de nom, «Miette»,
engruna, que si va posar el mateix
Dalí i que ella utilitza ara per a la
seua activitat artística. Pintura i es-
cultura sempre dintre de la línia del
surrealisme, ple de símbols, de lec-
tures magiques i d'interpretacions
espectaculares.

Ara la seva discoteca surrealista

Racnògine, a Vilajuïga, està crei-
vent cap a caire amb la reconstrucció
d'una torre de pedra, de planta qua-
drada i 8 metres a cada costat. La
torre que havia estat bastida des-
prés que, segons diu la tradició,
acampés allí el mateix Anníbal amb
els seus elefants, com cap a Roma.
«Dalí havia volgut comprar
aquest mas perquè des d'aquí, a
més de tenir la plana de l'Empor-
dà als seus peus, es veuen el
castell de Quermançó, el de Re-
quesens i també Sant Sebastià,
tot coses de la seva terra que Dalí
s'estimava tant».

Sabies que Dalí va voler també
comprar el castell de Querman-
cò? I tenia unes idees fantasti-
ques, com ara instal·lar uns tubs
de vidre situats de tal manera que
bufés la tramuntana per allí.
Hauria estat la música de la tra-
muntana. Sorprenent, oi?

La torre, que encara no ha arribat
a la seva alçada total, es pot veure ja
il·luminada a la nit. I es diu «Hede-
rietie». Li preguntem el perquè d'a-
quest nom i Miette ens mostra el n°
5 de la revista «El Paseante», d'edi-
cions Siruela, que precisament re-
cull, en un article d'Ignacio Gómez
de Liaño, comentaris, traducció i
reproducció d'algunes pàgines ori-
ginals de «Màrtir», l'única obra teat-
ral coneguda de Salvador Dalí.

Una obra amb només tres perso-
natges: «Hederietie», traducció
simbòlica del seu nom, Antoniette;
el Princep Populus Alba i l'ilex,
sacerdot.

«Aquesta obra la vàrem repre-
sentar Dalí i jo. Ell representava
els dos personatges masculins
que en la obra tenien 32 anys
cada cadu, Dalí en tenia aleshores
64. Els dos personatges eren com
un desdoblament de la seva prò-
pia personalitat, de les seves
contradiccions. A la revista es
diuen algunes coses no del tot
exactes, que jo podria haver
explicat».

I recorda que ella també té al-
gunes pàgines originals escrites per
en Dalí. Ens explica que el pintor s'es-
timava tant aquesta obra que quan
viatjava la portava sempre penjada
del canell amb una cadenera. Com
portava sempre també, al seu equi-

patge, els llibres de Francesc
Pujols.

Quan el van traslladar cap a Bar-
celona, després de l'incendi de Pù-
bol, Dalí repetia «Màrtir, màrtir».
Les infermeres es pensaven que
parlava d'ell mateix, però de fet al
que reclamava era el seu estimat
manuscrit. «Dalí m'ha torturat.
M'ha fet patir molt. Era com un
joc de l'esperit, com una mena de
sadomasoquisme que Dalí sabia
alimentar. Era com una cort del
Renaixement però decadent».

Dalí, ens recorda, havia parlat
repetides vegades de la neu que ni
havia el dia que va morir Veermer
un pintor molt admirat per ell. Miette
recorda amb especial «emoció»
aquell Canigó que de neu que ella va
poder veure quan venia des de Per-
pinya cap a Figueres, el mateix dia
en que Dalí havia mort.

Per a ella era a resposta a una
premissa d'en Dalí: «La llengua i la
des que semblen casualitats però a
les quals ella troba sempre una signi-
ficació. Dalí, que inicia la seva agonia
el dia 21, recordat de Sant Sebastià,
un personatge que sempre
havia fascinat. «Els pescadors de
Cadaqués ja havien dit que moria
el dia 23, perquè seria quart
minvant i tots els que n'icien la
seua agonia per aquests dies mo-
ren quan la lluna està a quart
minvant. Quan li vaig poder donar
un petó a l'Hospital de Figueres,
on hi era ingressat, vaig com-
prender que el joc s'havia acabat.
Tots hem viscut —afirma pensati-
va— l'erotisme de la mort de
Dalí».

A Racnògine, Miette manté una
mena de santuari dedicat a Dalí. A
cada racó es pot trobar una fotogra-
fia, un dibuix, una signatura de
Dalí.

Ara estudia la forma d'exposar
tot el munt de records que encara té
i intentar que Racnògine sigui un
lloc més a visitar dintre de l'itinerari
català que abraçaria Púbol, Figue-
res i Cadaqués, amb la casa de
Portlligat i la seva galeria d'art C'e-
dàlie, «elau de Dalí», com la ve
baterar el mateix pintor. Tot a través
d'una fundació nova d'art, a funci-
o Cledàlie, que ara intenta crear
i promoure.

Miette i Dalí. Dos històries que en
moltes coses han anat de forma
paralela. Una Miette que es reco-
rreix, en alguna manera, com en
Dalí, perquè «a ser el que a la
encarnar dels símbols de l'art. Del
mon del surrealisme, un món que
produïa una mena de vertigen
que el contenir des de fora es
tant Miette i Dalí. El geni va morir,
però el geni no queda. Per Miette el
forma sublimada, inconscient i cal-
paible. Amb respostes al trans
interrogants d'altres».

Miette Hederietie, l'ombra de
Dalí s'ha fet quadrada i la sondeja
de la pedra sobre pedra. Viu i aïmant
sobre la plana com no havia estat.
El mite continua.

Us oferim:

Professorat nadiu d'Anglaterra
altament qualificat

Preparació per a l'obtenció de
tots els títols oficials

Cursos a Anglaterra

Classes particulars

Cursos d'anglès per a nens i
adults a tots els nivells

ANGLO CENTRES — ESCOLA D'ANGLÈS
CURS 89-90

MATRÍCULA OBERTA

Plaça Clarà, 12
Tel. 26 85 36
OLOT

Plaça de la Palmera, 8
Tel. 51 04 24
FIGUERES

Pg. de la Indústria, 36
Tel. 57 55 57
BANYOLES

INFORMATICA I OFIMATICA

Distribuidor oficial:

AEG
OLYMPIA

rigard
lopez s.l.

C/ Sant Llàtzer, 8 - FIGUERES
Tels. 50 40 10 - 50 01 20 (Ofimàtica)
50 79 24 (Informàtica) - Fax: 50 83 62